

Sygn. akt V CSK 161/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa S. K.

przeciwko P. [...] S.A. w W.

z udziałem interwenienta ubocznego M. W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 grudnia 2013 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki i interwenienta ubocznego M. W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia do rozpoznania obu skarg kasacyjnych**
- 2) nie obciąża powódki obowiązkiem zwrotu pozwanemu kosztów postępowania kasacyjnego**
- 3) zasądza od interwenienta ubocznego na rzecz powódki kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powódka S. K. oraz interwenient uboczny po stronie pozwanego M. W. wnieśli skargi kasacyjne od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 grudnia 2012 r. zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W. z dnia 26 czerwca 2012 r. poprzez obniżenie świadczeń zasądzonych od pozwanego P. [...] SA w W. na rzecz powódki do kwoty 269.328 zł z ustawowymi odsetkami od szczegółowo wskazanych kwot i dat, a renty do kwoty 4.080 zł poczynając od dnia 1 czerwca 2009 r. Sąd Apelacyjny oddalił dalej idącą apelację interwenienta ubocznego i w całości apelację powódki. Sądy obu instancji uznały, że pozwany, który ponosi odpowiedzialność ubezpieczeniową za sprawcę wypadku komunikacyjnego, w którym powódka doznała obrażeń powodujących łącznie 161% trwałego uszczerbku na zdrowiu, zobowiązany jest do wypłaty na jej rzecz zadośćuczynienia oraz renty. Jednocześnie obydwie Sądy przyjęły, że powódka przyczyniła się do powstania uszczerbku, ponieważ zdecydowała się na jazdę samochodem kierowanym przez interwenienta ubocznego wiedząc, że spożywał on alkohol (w chwili wypadku miał 1,5 promila alkoholu we krwi), a ponadto nie zapięła pasów bezpieczeństwa. Sąd Okręgowy w W. przyjął przyczynienie powódki na poziomie 20% (zasądził kwotę 545 244,50 zł z tytułu zadośćuczynienia, zwrotu kosztów opieki i skapitalizowanej renty za okres 2 lat i 5 miesięcy oraz rentę na przyszłość w wysokości 6.528 zł miesięcznie), ustalił także odpowiedzialność pozwanego za dalsze skutki wypadku, natomiast Sąd Apelacyjny, uznając, że Sąd Okręgowy nieprawidłowo oznaczył zakres przyczynienia się powódki, ponieważ nie przypisał dostatecznego znaczenia wskazanym okolicznościom, szczególnie niezapięciu przez powódkę pasów bezpieczeństwa, które przyczyniło się do zwiększenia jej obrażeń, ponieważ powódka w czasie wypadku wypadła z samochodu, ustalił ostatecznie jej przyczynienie na poziomie 50%, co spowodowało odpowiednie obniżenie wszystkich świadczeń. Apelacja powódki, stojącej na stanowisku, iż w ogóle nie przyczyniła się do zaistnienia i rozmiaru szkody, została oddalona, podobnie jak dalej idące żądanie apelacji interwenienta ubocznego.

Skargi kasacyjne od wyroku Sądu Apelacyjnego wnieśli powódka oraz interwenient uboczny.

Powódka w skardze opartej na podstawie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. zarzuciła naruszenie przepisów postępowania, które miało, jej zdaniem, istotny wpływ na wynik sprawy. Wskazała na uchybienie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 228 § 1 k.p.c. przez zwolnienie pozwanego od ciężaru dowodzenia istotnej dla sprawy okoliczności, to jest wpływu niezapięcia pasów bezpieczeństwa na rozmiar obrażeń powódki i uznanie, iż okoliczność ta ma charakter notoryjny, podczas gdy, według skarżącej, wpływ użycia tych pasów bezpieczeństwa na rozmiar obrażeń pasażera i tym samym rozmiar szkody nie jest okolicznością notoryjną i wymaga każdorazowo oceny specjalisty. We wnioskach domagała się uchylenia wyroku w części dotyczącej obniżenia przyznanych jej świadczeń (tj. w części uwzględniającej apelację pozwanego oraz interwenienta ubocznego) oraz w zakresie kosztów procesu i orzeczenia o istocie sprawy, ewentualnie wniosła o uchylenie tego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódki pozwany wniosł o odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego. Interwenient uboczny wniosł o oddalenie tej skargi.

Swoją skargę interwenient uboczny również oparł na podstawie z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. zarzucając naruszenie art. 232 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c., które mogło - według niego - istotnie wpłynąć na wynik sprawy. Interwenient domagał się uchylenia wyroków sądów obu instancji i o przekazania sprawy do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia od powódki na jego rzecz kosztów postępowania ze skargi kasacyjnej.

Powódka wniosła o oddalenie skargi interwenienta i zasądzenie od niego na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych

w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu skargi służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Powódka uzasadniła potrzebę przyjęcia jej skargi do rozpatrzenia wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. to znaczy oczywiście zasadnością tej skargi, bowiem - jej zdaniem - Sąd Apelacyjny rozpoznając sprawę rażąco naruszył wskazane w skardze przepisy prawa procesowego, ponieważ rozpatrując istotną dla sprawy okoliczność dotyczącą wpływu nieużycia pasów bezpieczeństwa na rozmiar obrażeń powódki bezprawnie zwolnił stronę pozwaną od ciężaru wykazania związku między niezapięciem pasów bezpieczeństwa a rozmiarem szkody i samodzielnie rozstrzygnął te kwestię faktyczną błędnie uznając, że brak pasów w sposób oczywisty (notoryjny), nie wymagający dowodzenia, wpływa na zwiększenie obrażeń ciała u powódki.

Interwenient uboczny także uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi do rozpoznania przesłanką z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jego zdaniem Sąd drugiej instancji bezzasadnie przyjął, że jego apelacja zarzucająca uchybienia procesowe w zakresie oddalenia wniosków dowodowych nie była zasadna, podczas gdy jego wnioski dowodowe winny zostać uwzględnione. Wskazał też na niezrealizowanie funkcji poznawczych oraz kontrolnych przez Sąd Apelacyjny.

Powołanie się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga od skarżącego sformułowania w uzasadnieniu wniosku odpowiednich wywodów potwierdzających tę okoliczność. Skarga jest oczywiście uzasadniona wówczas, kiedy zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (por. zamiast wielu postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2013 r., III SK 43/12, LEX nr 1331343 czy też postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 27 marca 2012 r., III PK 79/11, LEX nr 1215619). Nie chodzi więc o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574). Zarzuty podnoszone przez oboje skarżących nie cechują się tak rozumianą oczywistą zasadnością. Powódka wskazując na uchybienie przepisom określającym obowiązki dowodowe strony i zakres faktów notoryjnych wiąże z tym zarzutem skutki, które wymagałyby sformułowania zarzutu naruszenia art. 6 k.c. i art. 278 k.p.c., natomiast nie korespondują z przepisami wskazanymi w skardze. Również interwenient wypełnia swoje zarzuty treścią, która nie przystaje do wskazanych przepisów, nie odnoszących się ani do obowiązku prowadzenia dowodów przez sąd, ani do obowiązku rozpoznania przez sąd odwoławczy zarzutów apelacyjnych. Ponadto art. 233 § 1 k.p.c. w ogóle nie może stanowić podstawy skargi kasacyjnej (art. 398³ § 3 k.p.c.).

Nie zachodzą więc przesłanki, którymi skarżący uzasadnili potrzebę rozpatrzenia ich skarg.

Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby zachodziły inne podstawy przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia obu skarg do rozpatrzenia.

Orzekając o kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy nie obciążył tymi kosztami powódki, uznając, że jej sytuacja życiowa, wyznaczona przede wszystkim przez stan zdrowia, uzasadnia zastosowanie wobec niej art. 102 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. Z kolei rozstrzygnięcie o kosztach związanych ze skargą interwenienta ubocznego wynika z treści art. 107 zd. drugie k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

aw

es